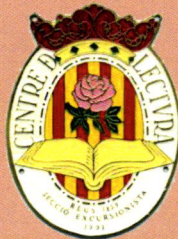

ARXIU BIBLIÒGRAFIC EXCURSIONISTA
UNIO EXCURSIONISTA DE CATALUNYA DE BARCELONA

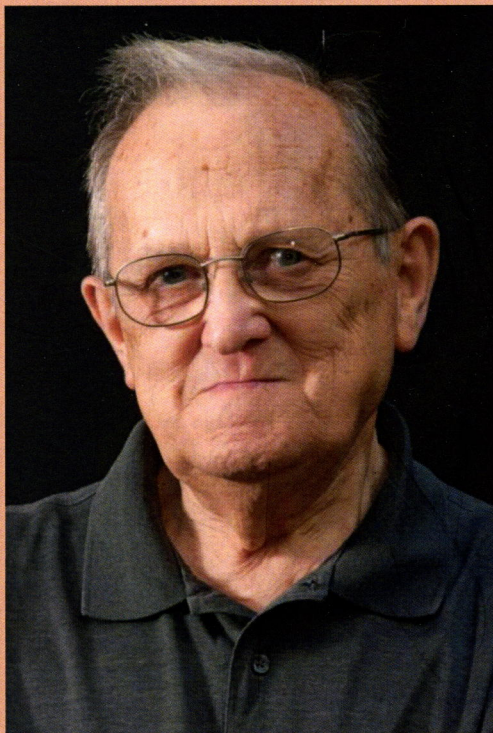

XX JORNADES DE LITERATURA EXCURSIONISTA

CURS D'HISTÒRIA DE L'EXCURSIONISME CATALÀ

RAMON AMIGÓ ANGLÈS

EXCURSIONISME I CULTURA

NOVEMBRE 2014

Excursió i via d'escalada al Castell Dalmau

En memòria de Ramon Amigó i Anglès

Albert Masó Garcia

El reusenc Ramon Amigó i Anglès ha estat un dels estudiosos més insignes de l'onomàstica i la toponímia catalanes. Tal com diu en Josep Moran i Ocerinjauregui al pròleg del llibre *Espigoladures onomàstiques*, en Ramon Amigó «es podria avui considerar l'Onomasiòleg (amb majúscules, com a nom propi), per antonomàsia.» Dels seus estudis, profunds i exhaustius, en podria haver revelat únicament les troballes i conclusions més rellevants, però no va ser així. En Ramon Amigó va exercir de professor d'onomàstica i fins i tot publicà un llibre (*Introducció a la recerca en toponímia i antroponímia*), on dóna consells i explica fil per randa tots els trucs i tècniques necessàries per dur a terme estudis onomàstics. Aquest esperit de comunicació, d'altruisme del coneixement, reflecteix la bondat i la innata disposició d'en Ramon Amigó a donar a conèixer el que sap. En un món mogut per una competència ferotge i molts prejudicis irracionals, un acte de servei com aquest ens parla molt bé de l'essència de la persona més que de la seva erudició. Ja ho diu la frase: «Un gran cervell amb una ànima minsa dóna un fruit escarransit de poc profit.» Aquest no és pas el cas d'en Ramon Amigó i Anglès. Gràcies a la seva generosa tasca divulgativa, les generacions posteriors gaudim d'un llegat excepcional molt valuós que ens permet conèixer la riquesa de les contrades estudiades i dóna les claus per seguir aprofundint en l'estudi no només de les terres tarragonines, en les quals va basar gran part dels seus treballs, sinó de qualsevol altre territori. Els seus textos traspuen passió i encomanen les ganes de conèixer, de llegir, de rumiar, d'investigar... En definitiva, de fer activitats positives que converteixen als seus practicants en millors persones.

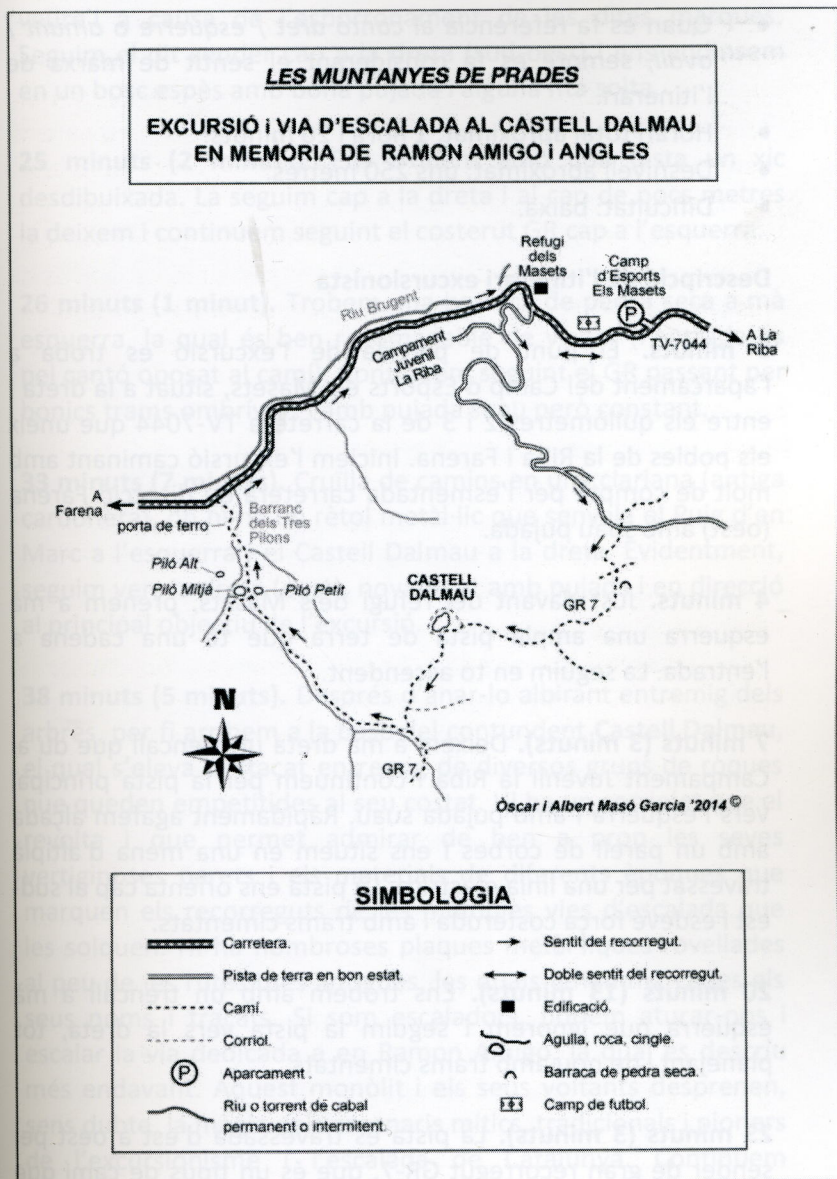
És per aquests motius que el meu germà Òscar, i qui subscriu aquestes línies, ens vam decidir a dedicar una via d'escalada al mestre Ramon Amigó i Anglès en el monòlit més emblemàtic de les Muntanyes de Prades: el Castell Dalmau. Per arrodonir la dedicatòria, tot recordant que en Ramon Amigó també va ser un bon excursionista, s'amenitza la fitxa tècnica de la nova ruta amb la descripció d'un senzill itinerari excursionista circular que passa pel costat de l'emblemàtic Castell Dalmau, un dels escenaris on es realitzaren les primeres escalades de les Muntanyes de Prades i que segur que en Ramon conegué tot caminant per aquestes terres agrestes que traspuen història per tots cantons.

Caminant pel GR7 en direcció al Castell Dalmau amb les parets del Puig d'en Marc al fons.

Foto: Òscar Masó.

Mapa de l'itinerari excursionista

Advertiments sobre l'itinerari excursionista

- Quan es fa referència al *cantó dret / esquerre* o *amunt / avall*, sempre es fa considerant el sentit de marxa de l'itinerari.
- Horari total aproximat: 1 hora i 20 minuts.
- Desnivell aproximat: uns 250 metres.
- Dificultat: baixa.

Descripció de l'itinerari excursionista

0 minuts. El punt de partida de l'excursió es troba a l'aparcament del Camp d'Esports els Masets, situat a la dreta i entre els quilòmetres 2 i 3 de la carretera TV-7044 que uneix els pobles de la Riba i Farena. Iniciem l'excursió caminant amb molt de compte per l'esmentada carretera en direcció Farena (oest) amb suau pujada.

4 minuts. Just davant del refugi dels Masets, prenem a mà esquerra una ampla pista de terra que té una cadena a l'entrada. La seguim en to ascendent.

7 minuts (3 minuts). Deixem a mà dreta un trencall que du al Campament Juvenil la Riba i continuem per la pista principal vers l'esquerra i amb pujada suau. Ràpidament agafem alçada amb un parell de corbes i ens situem en una mena d'altiplà travessat per una línia elèctrica. La pista ens orienta cap al sud-est i esdevé força costeruda i amb trams cimentats.

20 minuts (13 minuts). Ens trobem amb un trencall a mà esquerra que ignorem i seguim la pista vers la dreta, tot planejant i de nou amb trams cimentats.

23 minuts (3 minuts). La pista és travessada d'est a oest pel sender de gran recorregut GR-7, que és un tipus de camí que

reconeixem per les seves característiques marques de pintura blanques i vermelles. Tot i això, actualment costa una mica de veure'l a causa de l'esborronament de les dites marques. Seguim el dit sender cap a la dreta (sud-oest) i ens endinsem en un bosc espès amb bona pujada i alguna fita solta.

25 minuts (2 minuts). Ens trobem amb una pista un xic desdibuixada. La seguim cap a la dreta i al cap de pocs metres la deixem i continuem seguint el costerut GR cap a l'esquerra.

26 minuts (1 minut). Trobem una barraca de pedra seca a mà esquerra, la qual és ben recomanable de visitar (l'entrada és pel cantó oposat al camí). Continuem seguint el GR passant per bonics trams ombrívols i amb pujada suau però constant.

33 minuts (7 minuts). Cruïlla de camins en una clariana (antiga carbonera), on hi ha un rètol metàl·lic que senyala el Puig d'en Marc a l'esquerra i el Castell Dalmau a la dreta. Evidentment, seguim vers la dreta (oest), novament amb pujada i en direcció al principal objectiu de l'excursió.

38 minuts (5 minuts). Després d'anar-lo albirant entremig dels arbres, per fi arribem a la base del contundent **Castell Dalmau**, el qual s'eleva destacat entremig de diversos grups de roques que queden empetitides al seu costat. Hi ha un corriolet que el revolta i que permet admirar de ben a prop les seves vertiginoses parets i els materials de diferents èpoques que marquen els recorreguts de les múltiples vies d'escalada que les solquen. Hi ha nombroses plaques metàl·liques rovellades al peu de les rutes més antigues, les quals tenen marcades els seus noms i traçats. Si som escaladors, podem aturar-nos i escalar la via dedicada a en Ramon Amigó, la qual es descriu més endavant. Aquest monòlit i els seus voltants desprenen, sens dubte, la màgia dels escenaris mítics, tradicionals i pioners de l'excursionisme i l'escalada de Catalunya. Continuem

seguint el GR vers el sud-oest, tot carenejant suaument i podent accedir a alguns miradors privilegiats des d'on podem contemplar el Castell Dalmau i els extensos paratges circumdants.

43 minuts (5 minuts). Arribem a un collet enmig d'una carena. Ignorem un corriolet que surt a mà esquerra i continuem recte en baixada i entremig de vegetació baixa.

44 minuts (1 minut). Deixem el GR i prenem un camí que baixa decidit vers l'oest (mà dreta) cap al barranc dels Tres Pilsos.

47 minuts (3 minuts). Arribem a una zona arbrada amb feixes de pedra seca. Cal anar cap a l'esquerra i continuar baixant bruscament i sense pèrdua vers el nord-oest.

56 minuts (9 minuts). Cruïlla al fons del barranc dels Tres Pilsos, just al costat del rabassut Piló Mitjà (a prop del torrent) i del veí Piló Petit (al davant del Piló Mitjà i a l'altre cantó del camí). A l'altre vessant del torrent sobresurt l'esvelt i estètic Piló Alt (també conegut com *l'agulla Esprimatxada*). Seguim el camí cap al nord en to descendent i arran de cingleres, obrint-se pas entremig d'una vegetació exuberant.

1 hora (4 minuts). Travessem una curiosa balma on hi ha una porta de ferro i seguim el camí baixant vers el nord-oest.

1 hora i 1 minut (1 minut). Ens retrobem amb la carretera TV-7044, entre els quilòmetres 4 i 5, i la seguim vers l'est en to descendent i en direcció la Riba, tot prenent precaucions i observant el riu Brugent i les seves cingleres.

1 hora i 20 minuts (19 minuts). Arribem a l'aparcament del Camp d'Esports els Masets, indret on hem començat l'itinerari i

on aquest finalitza després d'una excursió circular duta a terme en record d'en Ramon Amigó i Anglès.

Descripció de la via d'escalada «Ramon Amigó i Anglès» al Castell Dalmau

- Orientació, metres i dificultat: nord-oest, 30 metres, V+, A1, A1e.
- Data i aperturistes: 29 de juny de 2014 per Òscar i Albert Masó Garcia des de baix a l'estil clàssic.
- Material a dur: cintes, bagues, friends diversos, tascons, un parell d'universals, cordinos i estreps.

Descripció de la via: Comença a la dreta de la profunda escletxa per on té l'inici la via *Canal* o normal del Castell Dalmau. Cal enfilar-se a una alzina per llavors enganxar-se a la paret del monòlit amb un parell de passos d'artificial i anant a buscar un replà al peu d'un marcat esperonet. Un cop ho hem aconseguit, pugem per l'esperó amb algun pas fi i quan s'acaba flanquegem cap a l'esquerra tot cercant la part interna d'una pregona llastra que ens ha quedat tota l'estona al damunt. Una vegada assolit, ens enfilem amb gran lògica per la llastra i acabem arribant aèriament al replà sub-cimal del Castell, fent uns passos verticals i escadussers de preses pels peus. La reunió la fem voltant la corda en un bloc calcari enorme. Per arribar al capdamunt del monòlit hem de fer una grimpada evident, tot passant pel damunt de la canal de la via normal. És, en resum, un itinerari estratègic, lògic i poc equipat.

Descens del Castell Dalmau: Fent un ràpel vertiginós d'uns 20 metres, des d'una instal·lació de parabolts situada al vessant nord-est, just per on discorre la clàssica via Ràpel.

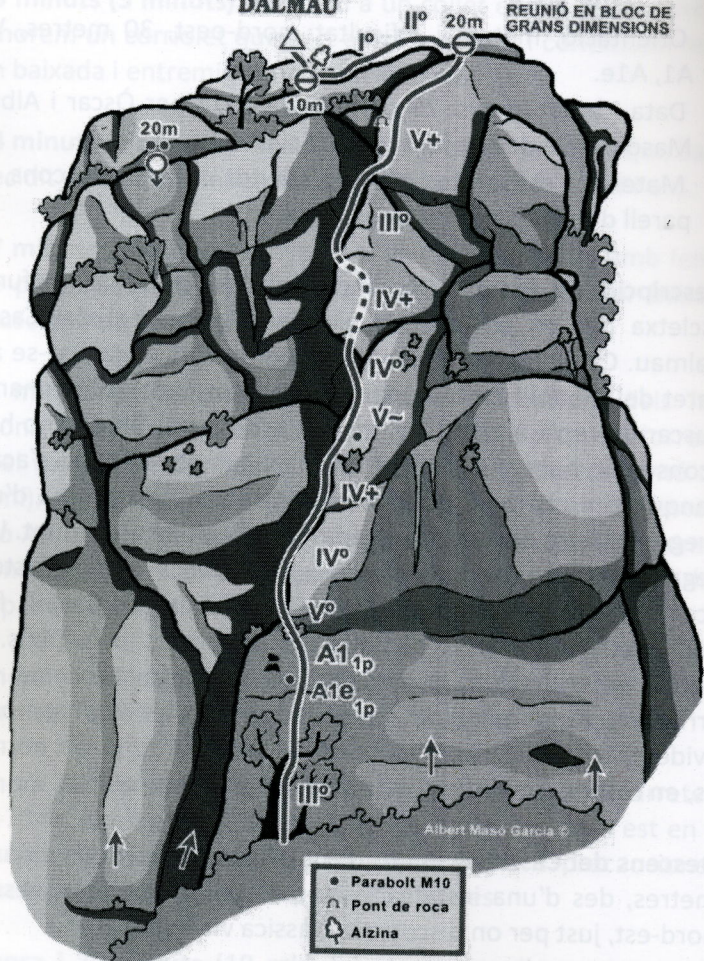
Via

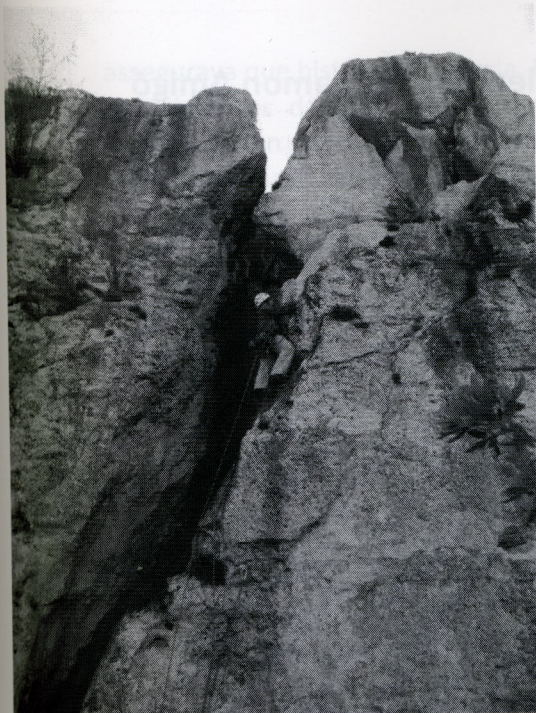
RAMON AMIGÓ I ANGLÈS

30m. V+, A1e, A1

**EL CASTELL
DALMAU**

REUNIÓ EN BLOC DE
GRANS DIMENSIONS

Òscar Masó obrint la via
"Ramon Amigó i Anglès" a la
paret NW del Castell Dalmau.
Foto: Albert Masó.

Bibliografia

AMIGÓ ANGLÈS, Ramon (1999). *Introducció a la recerca en toponímia i antroponímia*. Barcelona: Publicacions de l'Abadia de Montserrat. Biblioteca Serra d'Or nº 222, abril.

— (2005). *Espigoladures onomàstiques*. Barcelona: Publicacions de l'Abadia de Montserrat. Biblioteca Milà i Fontanals nº 49, maig.

JANÉ VALLVEY, Josep (2006). *Escalada clàssica a les Muntanyes de Prades. Crònica d'ascensions mítiques i batalles perdudes*. Valls: Cossetània Edicions. Col·lecció Petjades nº 5.

— (2006). *Guia d'escalada clàssica a les Muntanyes de Prades*. Valls: Cossetània Edicions. Col·lecció Azimut nº 79.

Mapa Editorial Piolet. Muntanyes de Prades. Escala 1:25.000. Edició 2010.